

Дівчина

Микола Костомаров

“... тільки видно хрести;
Туди мені любо-мило оченьками звести”.

Оп'ять спориш став вигон укривати,
Оп'ять діждались весняних святюк;
Оп'ять ідуть заквічені дівчата
Тулятись в хрещика, вести танок.

Дівчатонька! Оце оп'ять піснями
Потішитись співець ваш приблукав.
Де ж та, що він, як рожу між квітками,
Між усіма вродливими признав?

Вона умерла; під осінь журливу
На гробовище однесли її;
Гуртом співали пісню жалосливу
Над дівкою і подруги, й чужі.

Сніга розтаяли, ви, знову веселенькі,
Забули по весні осінні біди;
І на дівчачої могилі зелененькій
Барвінок розкида нев'ялії листи.

Колись вона тулялася по волі,
Крутилась з вами в жвавих хоровах;
Її станок пряменький, як тополя,
Що там росте по ваших огородах...
Чи споминаєте її?

Колись вона з сестрицями ходила
Квіток шукати вмісті по луці;
Як воронець, в їй ягідки красіли
По білім, як конвалія, лиці.
Чи споминаєте її?

Колись вона із вами вніч тулялась,
На вас дивились з неба зіроньки;
Її душа, як небо, красувалась,
Як зіроньки, в їй грали вигадки.
Чи споминаєте її?

Її немає; під осінь журливу
На гробовище однесли її;
Сніга потаяли — вп'ять, жартовливі,
Туляється, дівчатка, без неї.

Як ластівка з плесів своїх ясненьких
Підніметься і мимо вас пирхне,
І крутиться, й вертиться, веселенька,
І ледве землю крилами торкне,
Тоді, дівчатонька мої,
Чи споминаєте її?

Як ластівка, швиденько пролетіла
Вона свої дівчачії літа;
І ледве-ледве землю зачепила,
І на землі не кинула сліда.

Як зірочка вечірньою добою
Відорветься од подруг, заблищить...
Прокотиться по небесах смугою
Й хтозна-куди далеко залетить,
Тоді, дівчатонька мої,
Чи споминаєте її?

Як зіронька, її душа світилась
У ангельській небесної сім'ї;
Огняною смугою прокотилась
Вона між вас, і де шукать її!

Вона між вами:
Зіллям, квітками,
Тихими вітрами,
Шумом криниці,
Голосом птиці
Її душа до вас озивається,

Вести розмову з вами питається.

Дівчатонька, дивіться: он літає
Маленький жайвронік і пісеньку співає;
То душа дівчача на час
Схотіла одвідати вас.

Прислухайтесь, що пташка заспівала:
— І я, як ви, скакала і тулялась,
Усе чогось на світі піджидала
І радості якоїсь сподівалась.

Розлетілись мої сподівання,
Як квітки у садочку із вишень;
Ізмерзли мої піджидання,
Як метелики в осінь холодну.
І думки й вигадки Надали купки
Сирі землі, що мене закидали.

І ваша веселість, сестриці, зов'яне;
І вам на серденьку холодно стане;
І ваші думки й вигадки,
Дівчатка-сестриці моторні,
Повидавлять ті намітки,
Що закриють вам кучері чорні.

Живцем вас положать в тісну домовину;
Живцем вас зарують у душну могилу;
Ніхто не заплаче, як вас поховують;
Ще гірше — веселі пісні заспівають!

Дівчатонька! Вона співає
І що співає — добре знає.
Он-он її могила мріє,
На її барвінок зеленіє.
Піду туди! Щасливо вам, дівчата,
Співати і гуляти!